

דברות קודש

מאת
נ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

פרשת יתרו

נאטא

כל הזכויות שמורות
ל'איגוד חסידי בוסטון' {ע"ד}
שע"י קהל 'קדושת פינחס' באסטאן
רח' נועם אלימלך 2 ביתר עילית.

להנצחות לדגל שמחה

או לעילוי נשמת

ניתן לשלוח מייל:

A0799326426@GMAIL.COM

058-325-4668

עיצוב וסדר:

א.ש. אשדוד

0527627127

על פרשת השבוע

מתוך הקידושא רבא פרשת יתרו תשפ"א

רב הוא. רק הענין שע"י הדיבור והסיפור שהצדיק מדבר מעורר בזה את השומעים לתשובה ודביקות גדול, כי ההבל היוצא מפיו בקדושה מעורר נקודת יראת שמים שבלבם, וזהו שמצינו כאן, שאעפ"י שיתרו ידע הכל מקודם, עם כל זה הגם שהיה יודע, ויספר משה לחותנו וגו'. ומצינו שאז אמר ברוך ה' וגו', משא"כ מקודם, הגם שכבר ידע כל הנפלאות לא נתלהב לבו להודות לה' עד ששמע מפי משה.

ועל פי דבריו נראה לבאר המקרא קודש שאח"כ, שאמר יתרו 'עתה ידעתי כי גדול ה' מכל האלוקים' (יה יא), ופירש"י, 'מכירו הייתי לשעבר ועכשיו ביותר'. היינו שיתרו ידע מתוקף גבורתו של הקב"ה שהרי כבר שמע מה שארע לישראל, אבל אחרי ששמע איך שמושה רבינו מספר לו דברים כהויתן, קיבלו הדברים אצלו משנה

וישמע יתרו כהן מדין חתן משה את כל אשר עשה אלוקים וגו' (יה א). ואח"כ אומרת לנו התוה"ק, ויספר משה לחתנו את כל אשר עשה ה' לפרעה וגו' (יה ח). ודקדק הרה"ק רבי נפתלי מראפשיץ זי"ע, למה היה לו למשה לספר ליתרו את כל אשר עשה ה' לפרעה וכו', הרי התורה כבר מעידה בתחילת הפרשה שיתרו שמע מכל הניסים והנפלאות שעשה ה' במצרים, וכפירוש רש"י 'מה שמיעה שמע ובא, קריעת ים סוף ומלחמת עמלק'. הרי שיתרו ידע מכל זה, ואמאי הוצרך משה לספר שוב זאת לחותנו.

ומיישב, דהנה בהגדה של פסח אנו אומרים, אפילו כולנו חכמים וכו' מצוה עלינו לספר ביציאת מצרים. ולהבין זה שחכם אחד מחויב לספר לחבירו יציאת מצרים הכתוב בתורה מה שגם חבירו יודע, וזיל קרי ביה

תוקף ונתלהב לבו לבורא עולם, וזהו שאמר עתה ידעתי וכפירש"י שעכשיו הוא מכירו ביותר. וזהו גם הענין שכל המרבה לספר ביציאת מצרים הרי זה משובח, שלמרות שהכל יודעים כבר את הניסים והנפלאות שארעו לאבותינו במצרים, אבל על ידי שאחד מספר זאת שוב, הרי הוא מלהיב את ליבות השומעים, ומשיגים מדריגות בגדלות הבורא.

פרשת בשלח - שבת שירה תשפ"ב

שולחן הטהור ליל שבת קודש

ממצרים, גם ענין רפואה מוזכר כמו שנאמר (שם טו כו) כל המחלה אשר שמתי במצרים לא אשים עליך כי אני ה' רופאך, גם ענין ישועה מוזכר כמו שנאמר אצל קריעת ים סוף, (שם יד יג) התיצבו וראו את ישועת ה', ויעזור השי"ת שנזכה לאמונה שלימה, גאולה שלימה, רפואה שלימה וישועה שלימה.

בלחיים אמר: בפרשתינו מוזכר הענין של אמונה, בקריעת ים סוף ובפרשת המן ובמלחמת עמלק שכתוב בו (שמות יז יב) ויהי ידיו אמונה וגו'. גם ענין הגאולה מוזכר בפרשתן כמו שנאמר בתחילת הפרשה ויהי בשלח פרעה את העם (שם יג יז), וענין השילוח הוא ענין של גאולה שישראל נגאלו

תורה א'

שהיה משה עומד ומתפלל, כמו שמפרש רש"י על הפסוק (שמות יד טו) ויאמר ה' אל משה מה תצעק אלי וגו'. וגם בהמשך הפרשה דכתיב ויאמינו בה' ובמשה עבדו, וכמו כן אנו מוצאים בסוף הפרשה, במה שנאמר ויהי ידיו אמונה וגו', ובספר בעל שם טוב עה"ת מביא שהכוונה שמשה רבנו התפלל על ענין האמונה,

בפרשתנו אנו מוצאים ענין האמונה בקשר לכמה ענינים.

אנו מוצאים ענין האמונה קשור לשבת קודש, כמו שאנו רואים בפרשת המן שביום השישי הגיע מן גם ליום השבת.

כמו כן אנו מוצאים ענין האמונה לגבי תפילה בקריעת ים סוף,

כמו שתרגם אונקלוס (שם), והוה ידוהי פריסן בצלו.

עניין האמונה קשור גם לתורה, וכמו שמובא בספר דברי ישראל בשם זקינו הרה"ק רבי יחזקאל מקאזמיר זי"ע, (שיומא דהילולא דיליה יחול בשבוע הבעל"ט ביום רביעי י"ז שבט), שאמר על הפסוק (שם טז לג) ויאמר משה אל אהרן קח צנצנת אחת ותן שמה מלא העמר מן והנח אתו לפני ה' למשמרת לדורותיכם. ומפרש שם רש"י, והנח אותו לפני ה' - לפני הארון. ואמר הרה"ק מקאזמיר שהמן הוא שורש הפרנסה לכל הדורות, והציווי היה להניח אותו לפני העדות אצל התורה, להורות שעיקר שורש הפרנסה הוא מכוח התורה, וכל הדבוק ביותר בתורה יש בו יותר שורש הפרנסה.

והנה זה ידוע כי התפילה של האדם צריך להיות בעיקר על תורה ואמונה יראת שמים וגלות השכינה, ובקשותיו על צרכיו הגשמיים צריכים להיות טפלים להעיקר.

וכמו שמסופר על יהודי אחד שהגיע להרה"ק רבי יחזקאל קאזמירער לברכה ועצה בענין פרנסתו, והרה"ק מקאזמיר לא שעה אליו כלל, יהודי זה נשאר עומד בחדרו של הרבי,

ואחרי זמן קצר נכנס עוד יהודי, וגם הוא שאלתו בפיו בעניני פרנסה, והשיבו הרבי בעצה נכונה כדת מה לעשות וברכות לרוב, פנה היהודי הראשון לרבי ואמר לו, למה כשאני הצעתי את שאלתי לרבי, הרבי כלל לא התייחס לשאלה, ומדוע זה ליהודי השני נתן הרבי עצה ואיחל לו ברכות לרוב, אמר לו הרבי אסביר לך ענין זה ע"י משל.

היה סוחר שנסע ליריד לקנות סחורה, וקנה שם הרבה סחורה, הסוחר העמים את הסחורה על כמה וכמה עגלות, אבל הוא לא הצליח להניע את העגלות, כשתר אחר הסיבה שאינו מצליח להניע את העגלות, ראה שצריך לשמן את גלגלי העגלות, התחיל לתור ולחפש בכל העיר היכן הוא יכול להשיג קצת שמן, כדי שיוכל לחזור למקום מגורו עם כל הסחורה, חיפש וחיפש ולא מצא בכל העיר אפילו קצת שמן, כדי שיהיה לו כמה למושוח את הגלגלים.

אחרי כמה ימים הוא פוגש האדם אחד שמכר לו הסחורה, האיש הזה שאל אותו בפליאה, מה אתה עדיין עושה פה ביריד, הלא קנית אצלי את הסחורה שהיה דרוש לך

פרנסה ענית לו בשמחה, כי הוא הרי קונה קבוע שלי, וזה למרות שאפילו שאני לא עוסק בעניינים אלו, משא"כ אתה שבדרך כלל אתה לא מניע אלי, וכשמניע לרוחניות אין לך שום שאלות, ואתה לא מניע אלי לקנות סחורה, וכל מבוקשתך הוא בעניינים גשמיים, ובכן אני לא עוסק בעניינים אלו, וכמו שאמר הסוחר ביריד למי שלא קנה ממנו סחורה, אני לא עוסק במכירת שמן לגלגלים.

ובכמו כן כשאנו עומדים לפני מלך מלכי המלכים הקדוש ב"ה, ועיקר מבוקשתנו הוא בענייני עבודת ה' וגלות השכינה, אזי גם אם יש לנו בקשה בענייני פרנסה, מתקבל בקשתנו לרחמים ולרצון. אבל מי שכל בקשתו הוא רק בענין הפרנסה מבלי לבקש על עבודת ה' וגלות השכינה, אזי תקשה מאוד שיתקבל תפילתו.

רציתי לעורר באיזה ענין, ידוע שאני מקפיד שלא יערכו מגביות באמצע התפילה, וזו לפי מה שראיתי נהוג אצל כמה וכמה גדולים, ובדרך כלל הניסיון מוכיח כשעורכים מגבית באמצע התפילה, האנשים שומעים לדרשה בחצי אוזן, וממשיכים בתפילתם, ובכך יוצא, שהן שלא

כבר לפני כמה ימים, אמר לו הסוחר, אמת אמרת, הסחורה כבר קניתי לפני כמה ימים, אבל דא עקא אין לי שמן למושוח את הגלגלים, ומפני כן מתעכב נסיעתי, אמר לו האיש יש לי שמן בשבילך, ונתן לו שמן כדי שהוא יכול לחזור הביתה.

והמשיך הרה"ק לספר, היה שמה עוד סוחר אחר שגם חיפש שמן כדי למושוח גלגליו, וכששמע שיש לאיש הלזה שמן, אמר אני גם צריך שמן, אולי תהיה מוכן למכור גם לי שמן, ענה לו האיש, וכי מה אתה חושב שאני מוכר שמן, אין לי בכלל עסק בעסקי השמן, אלא הסוחר הלז קנה אצלי הרבה סחורה, ולכן אני עוזר לו עם קצת שמן, כדי שיוכל להוביל את הסחורה לעיר מושבו, אבל אתה שלא קנית סחורה אצלי, בשבילך אין לי שמן.

אמר לו הרה"ק מקאזמיר שהנמשל הוא כך, היהודי השני שפנה אלי בשאלה בנושא הפרנסה, הוא יהודי שמניע אלי במשך כל השנה, ושאלתו כפיו על כל מיני עניינים בעבודת ה', הוא קונה קבוע שלי שקונה אצלי הרבה סחורה, ולכן כשהוא שאל עצה וברכה בענייני

בתפילה, למה אתה ממחר ללכת לעבודה, הלא כל העבודה הוא רק השתדלות, והוא המפל לגבי העיקר שהוא התפילה.

כמו כן בענין קביעת עתים לתורה, צריכים להבין ששם צוה את הברכה, שמי שקובע עיתים לתורה עם כל הקושי שבו, בגלל ריבוי המטרדות, מובטח שיצליח בפרנסתו.

יעזור השי"ת שיחונן לנו דעת להבין שהפרנסה מגיע ע"י אמונה, תפילה ותורה, ובאופן זה יקובל תפילתנו לרחמים ולרצון עדי נוכח לביאת גוא"צ בב"א.

שומעים את הדרשה, והן שלא מכוונים בתפילה, השבוע הגיע אחד לערוך מגבית, וביקש ממנו שאם אני לא נותן לערוך מגבית באמצע התפילה, שאני יעורר את הציבור על החשיבות להישאר בבית המדרש עד סוף התפילה.

כבר אמרתי כמה פעמים על מה שאמר כ"ק רבי דוד'ל בירמון האדמו"ר מלעלוב בירושלים זי"ע, שמי שלא מוריד את התפילין עד אחרי עלינו הוא סגולה לפרנסה, והענין פשוט, אם באמת אתה מאמין שהפרנסה מגיע מהשי"ת, אז עיקר ההשקעה שלך לפרנסה צריך להיות

תורה ב'

וביאר על דרך המוסר שכמו שמצינו ציווי בתורה 'לא תתעב מצרי כי גר היית בארצו' (דברים כג ח), שזה עניין של הכרת הטוב במה שהמצרים היו אכסניא לבני ישראל במצרים, ובגמרא בבא קמא (צב:) יליף לה מהפסוק זו דבירא דשתית מיניה לא תשדי ביה קלא, שלכן אסור לתעב

וחמושים עלו בני ישראל מארץ מצרים (שמות יג יח). בתורת משה לחתם סופר תמה למה הוצרכו ישראל לנס של קריעת הים, אם אמת ש'ה' ילחם לכם ואתם תחרישון' אם כן יעשו מלחמה ממש עם המצרים וינצחו בני ישראל, שזה שידוד מערכות הטבע פחות מאשר לקרוע את הים.

שצריך ברכה לפרנסה, ולאחר שנה כשנכנס להאמרי אמת ושאלו הרבי על ב' הענינים, ענה שב"ה שני הענינים הסתדרו על הצד היותר טוב, והפטיר האמרי אמת ואמר האותיות ח'ה'ל'ו'ל'י', ולא הבין החסיד כוונתו, והלכו לשאול את פי רבי משה בצלאל זצ"ל אחיו של האמרי אמת שהוא היה מומחה להבין את פשר כוונותיו של האמרי אמת, והסביר הוא שאותיות אלו הם ר"ת של פסוק בירמיהו (ד כב) חכמים הם להרע ולהיטיב לא ידעו, והיינו שבזמן שהאדם צריך לישועה אזי הוא בא לפני הצדיק שיבקש בעבורו, אבל בזמן שהוא נושע על ידי כך אינו בא להודיע לצדיק.

ובזמן כן האדם שהיה צריך לישועה בוש"ק בא לזקני להזכיר עצמו, אבל כשנושע לא מרה להודיעו, אלא שחיכה עד מתי שיזדמן זקני למקום מגוריו ואז ממילא גם יודיעו על כך. וזה גם מענין של הכרת הטוב להודיע לצדיק גם על הטובות שבאים על ידי השפעות הברכות של הצדיק.

ועוד חשבתי נקודה בענין של הכרת הטוב, שהרי בכל שבת בפסוקי דזמרה אנו אומרים הלל הגדול שבספר תהילים (קלו), ושם אנו מזכירין את גם קריעת הים לגזר ים סוף לגזרים

את עם המצרים, וכמו כן לא יאה שיבואו ישראל עליהם כחרב וכחנית, רק קריעת הים היה בדרך ממילא.

ולכן מבאר החתם סופר, כתבה התורה שבני ישראל עלו חמושים ממצרים, להדגיש שלא נחשוב שבני ישראל לא נלחמו עם המצרים מחמת שלא היה להם איך, אלא שבאמת הם היו חמושים בכלי זין די והותר, וכמו שפירש רש"י 'אין חמושים אלא מזויינים', רק שמחמת הכרת הטוב לא נשתמשו בהם, והמתינו עד אשר ירד השי"ת וישים את הים לחרבה.

אני זוכר לפני הרבה שנים בשבת השבע ברכות לאחי האדמו"ר ממאנסי שליט"א, והניע זקני זצ"ל לשבות בצל השמחה, והשמחה התקיימה בכיהמ"ד טאקיי בפלעטבוש, ונכנס לשם אדם אחד וחיפש את זקני זצ"ל, ושאלוהו למה מחפש אחריו, וענה שהיה מצפה להיפקד בוש"ק וביקש ברכה מזקני, ועכשיו הוא בא להראות תמונה של התינוק.

ודודי כ"ק אדמו"ר שליט"א מירושלים הסמיך לזה סיפור שהיה אצל מרן האמרי אמת זצ"ל, שבא אליו חסיד אחד לומר שהוא צריך לב' ברכות, א' שאשתו צריכה רפואה וב'

ובן צריך האדם שיהיה לו הכרת הטוב אל ביתו זו אשתו, וצריך שיודה לה על כל פרט ופרט בנפרד, ולא יישר כוח בכלליות.

ויה"ר שנוכה לחיות ולהודות לו יתברך, ונוכה בקרוב לגאולה השלמה במהרה בימינו אמן.

כי לעולם חסדו, והעביר ישראל בתוכו כי לעולם חסדו, וניער פרעה וחילו בים סוף כי לעולם חסדו, ויש בזה פירוט של כל גם בנפרד מה שהיה שם, ובאמת היה יכול לכוללם כולם כאחד, וגם זה מראה איך צריך להקפיד בעניין של הכרת הטוב שיפרט בהרחבה על כל דבר ודבר.

קידושא רבא

להזכיר בחג שביעי של פסח, וגם אנו אומרים בכל יום בתפילה את שירת הים.

ובן לאחר כן עניין פרשת המן, ומלבד מה שנפסק להדיא בשו"ע (או"ח א ה) טוב לומר פרשת העקידה ופרשת המן, גם בשבת נפסק (או"ח רעד א) שצריך לבצוע על ב' ככרות, וביארו הטעם במשנה ברורה, ועוד שהוא זכר למן שנכתב שם (שמות טז-כב), ויהי ביום השישי לקטו לחם משנה וגו'.

ובן עניין של מחיית עמלק אנו מקיימים בכל שנה בפרשת זכור. והם אסיפה של דברים חשובים שאנו מוצאים בפרשה זו שיש לנו זכר לכך.

בפרשת השבוע מצינו כמה ענינים שקרו לאבותינו, שאנו עושים להם זכר לדורות במשך השנה. ראשית בנס שהיה להם בומן שרדפו המצרים אחריהם, וכך הוא בתורה, ויסע מלאך האלוקים ההולך לפני מחנה ישראל וילך מאחריהם ויסע עמוד הענן מפניהם ויעמד מאחריהם. ויבא בין מחנה מצרים ובין מחנה ישראל ויהי הענן והחשך ויאר את הלילה ולא קרב זה אל זה כל הלילה. (שמות יד יט-כ), ולזכר זה אנו יושבים בסוכה בחג הסוכות זכר לאותם ענני הכבוד.

ובן בהמשך הפרשה, בנס של קריעת ים סוף, את ציון גם זה נצמזווינו

עד למ"ז בניסן לאחר שנכנסו לארץ ישראל, ובאמת בנמרא (קידושין לח.) מבואר שהמן פסק מלירד בו' באדר כשמת משה והם המשיכו ליוזן מאותו המן עוד חמשה שבועות, ולא הבאישה ולא העלתה תולעים.

ונראה לומר בזה רמז, שלעניין פרנסה באמת צריך שיאמין שהכל בא מאתו יתברך ללא שום ספק, אבל עדיין צריך שיעשה האדם גם השתדלות לכך. ולכן באמת נכון שהיה המן יכול להחזיק לדורות כמו שהחזיק חמשה שבועות, אבל עדיין בעיני שיתנה בכלי מצונן שלא יבאיש, וזה חלק ההשתדלות לפרנסה של האדם.

ויעזור השי"ת שיזכו כולם לפרנסה בהרחבה, ושנוכה לכל ההשפעות שמשפעים מפרשה זו, ונוכה בקרוב לביאת גוא"צ בב"א.

והנה חשבתי שבמן מצינו שכתוב (שם טו לג) ויאמר משה אל אהרן קח צנצנת אחת ותן שמה מלא העמר מן והנח אתו לפני ה' למשמרת לדורותיכם, וזה מקור לכך שיש עניין להניח זכר לניסים שהיו.

וברבינו בחיי הביא מפסיקתא זוטרותא וז"ל 'זה אחד מעשרה דברים שנבראו בין השמשות, וכשהוא אומר צנצנת איני יודע כמה היתה, אם של כסף, אם של זהב, או נחשת וברזל ועופרת, ומעצמו אתה למד צנצנת דבר שהוא צונן ומצנן מה שכתוכו ומשמר מה שבתוכו.

ולפי זה ראינו שיש כוח במן להשאר הרבה שנים רק בכוח מה שנתנהו בכלי מיוחד שישאר צונן, שכן מצינו שמן שהשאירוהו ללילה היתה מבאישה ומעלה תולעים. וזה תמוה שהרי בני ישראל אכלו את המן

דעוא דרעוין

אב של המון שבעים נפש בזכותו ננצל ממלחמות גוג ומגוג ויקים בנו מקרא שכתוב והאכלתיך נחלת יעקב אבך.

אנחנו אומרים בתחילת שלש סעודות 'הנה אנכי בא לקים מצות סעודה שלישית של שבת נגד יעקב

בענין נסיונות באמונת ה', ובזכות שאנו מתחזקים באמונת ה', והוא ע"י שאנו מבינים שאין לנו שום ידיעה בענין מחלה זו, וכמו שאנו רואים בחוש שאלו שמדברים גבוהות ואומרים שהם מבינים איך להתמודד עם המחלה הם ללעג וקלם בעיני כל, אלא שעלינו להתחזק ולידע שהכל מאיתו ית"ש ועי"כ נזכה לינצל מכל הצרות האלו.

נחלה בלי מצרים, ועלה בליבי לומר בדרך אפשר שהסעודה השלישית הוא ענין של 'נחלה בלי מצרים', והוא תיקון למחלה שיש עכשיו שהוא 'מחלה בלי מצרים', שהוא מתפשט כל הזמן עוד ועוד ואינו יודע מצרים, ובזכות זה שאנו אוכלים סעודה שלישית שהוא נחלה בלי מצרים, נזכה לינצל ממלחמת גוג ומגוג, כמו שמוכח בספרים הקדושים שמלחמה זו תהיה

תורה

אכילת עץ הדעת, והים דלא נהנה ממנו לכן אי אפשר לו לסבול דבר מת, אך האדמה נתקללה מחמת קין כנזכר בתורה, אבל הים לא חטא כלל לכך אינו סובל דבר מת. ודבר מת, היינו שקודם מיתה היה חי ועתה מת אינו סובל. אבל ברשעים הוא להיפך דרשעים קרוים בחייהם מתים כמאמר רבותינו ז"ל (ברכות יח:), ועל ידי מיתתם הוא להם עליה, דעל ידי שמתים במיתה משונה מתקדש שמו הגדול ברבים, אם כן מיתתם הוא חיותם, ולמה לא יסבול הים אותם, כיון שמיתתם הוא חיותם, ואין לך קידוש השם גדול ממיתת רשעים, כמו

וירא ישראל את הים הגדלה אשר עשה ה' במצרים ויראו העם את ה' ויאמינו בה' ובמשה עבדו (שמות יד לא).

בספה"ק קדושת לוי מייתי קושיית האור החיים הק' שהקשה דהא רבותינו ז"ל אמרו שלא ביקש הים לפלטן עד שרמזו לו הקדוש ברוך הוא, והלא כפי החוש העין אין הים סובל דבר מת, וא"כ אמאי הוצרך שירמזו כן הקב"ה.

ובתב בקדושת לוי דהנראה בסייעתא דשמיא, דמה טעם אין הים סובל דבר מת, דמיתה הוא על ידי

והוא היפך הטבע דהים אינו סובל דבר מת, על כן צריך להיות דמותתם הוא חיותם דהיה להם עליה שגרמו קדושת שמו יתברך, אם כן הוא חסד גדול כמה שהכה אותם שעל ידם נתקדש שמו הגדול. ויהיה שיעור הכתוב ומבחר שלשיו טבעו בים סוף ימינך ה' וכו', על ידי שמבחר שלשיו טבעו בים סוף, מוכח שהמכה היה בימין דהוא חסד.

וזהו וירא ישראל את ה' הגדולה אשר עשה ה' במצרים ויראו העם את ה' ויאמינו בה' ובמשה עבדו, ולכאורה מה עשה ה' במצרים הלא עיקר ה' הגדולה בקריעת ים סוף והוי ליה למימר אשר עשה ה' בים סוף. ועוד את ה' החזקה מבעיא ליה כמו שנאמר ביד חזקה ישלחם,

ובכתב הקדושת לוי דלפי דבריו יתבאר על נכון, כי זה היה חסד גדול למצריים שהם היו כלים לניסי ה', שעל ידם נתקדש שמו הגדול והיו העם יראים את ה' מפחדו ומהדר גאונו. וידוע כי יד הגדולה הוא חסד ויד החזקה הוא משפט. וזהו וירא ישראל את ה' הגדולה אשר עשה ה' במצרים, כלומר החסד אשר עשה ה' במצרים שהחסד הוא היד הגדולה.

במצרים שעל ידי זה נתגדל שמו הגדול והקדוש שידעו הכל כי הוא הבורא ומחדש העולם.

ועל פי זה מפרש הפסוק וירא ישראל את ה' הגדולה, שלכאורה אינו מובן שנוכח בכתבי האר"י ז"ל שיד הגדולה מרמז על חסד ומה הוא החסד שעשה במצרים. ולפי הנ"ל ניחא, שזהו פירושו וירא ישראל כו', שגמל חסד עם המצריים כנ"ל דיד הגדולה מרמז על חסד. ומפרש ומהו החסד ויראו העם את ה' ויאמינו בה' כו', שעל ידי זה שהכה אותם יראו ישראל מה' ויאמינו בה' ובמשה עבדו והיו מצריים כלי, שעל ידי שהכה אותם היו גורמים לישראל אמונה ויראה בה', ואין חסד גדול מזה שהמצריים היו כלים והכנה לאמונת ישראל. ומעתה ממילא מתורץ קושיית אור החיים הנ"ל, כיון שמיתתם הוא חיותם סבל הים אותם.

וזהו פירוש הכתוב (שם טו ד, ו) מרכבות פרעה וחילו ירה בים ומבחר שלשיו טבעו בים סוף וכו' ימינך ה' נאדרי בכח ימינך ה' תרעץ אויב, דידוע דימין הוא חסד, ורצה לומר בימין תרעץ אויב, בחסד תרעץ ולא בגבורה, וההוכחה מזה שמבחר שלשיו טבעו בים סוף, שירדו למטה בים

היו המצרים כלים שהעם יראו את ה' והאמינו בה'.

בשבוע הבעל"ט (י"ט שבט) יחול יומא דהילולא של הרה"ק הדברי שמואל מסלונים זצ"ל, ומסופר שהזכירו לפניו איש פלוני שסר מן הדרך, ובתוך הדברים הזכירו שהלה אמר שאינו מאמין ר"ל. נענה הדברי שמואל ואמר, אל תאמין לו שהוא כופר, אין הוא כופר ח"ו, כי בפנימיות נפשו בודאי הוא מאמין גם היום.

הרה"ק מסלונים הוסיף והזכיר כהוכחה לדברים הללו את המאורע המפורסם שהתרחש בעיר ביאליסטוק, שם התגורר יהודי רשע שהתפקד לגמרי, חילל שבת בפרהסיא, חירף וגידף ר"ל, ובאופן כללי חי כמו גוי גמור, והנה לימים בפרוע פרעות ביהודי המקום תפסוהו הגויים, ואף שלא הכירו עליו בבירור חשדו בו שהוא יהודי וביקשו להורגו, אבל אמרו שאם ינשק את הצלב ישתכנעו שאינו יהודי ויניחו לו, סרב האיש לנשק את מומאתם ומסר נפשו על קידוש השם.

והפטי"ר ואמר הרה"ק ההדברי שמואל, ראה נא, אפילו

ומפרש איזה חסד היה למצרים, ואמר הפסוק שהחסד הוא שהם היו כלים שיראו העם את ה', שהיו כלים שהיו העם יראים את ה' ויאמינו בה', כלומר שהיו כלים להאמונה בה'. והנה מי שהוא במדריוגה גדולה אין צריך להאמונה והיראה, עדות של ניסים ונפלאות, כי מי שיש לו שכל גדול רואה בחוש השכל מציאות הבורא ברוך הוא רק מי שיש לו מוחין קטנים צריך לניסים ונפלאות כדי להאמין בהבורא ברוך הוא ולירא מלפניו. וזהו וירא ישראל את ה' הגדולה כו' ויראו העם את ה', קשה למה בתחילה אמר ישראל, ואחר כך העם.

אפס לפי מה שכתבנו יתבאר, כי ידוע כי ישראל הם אנשים הצדיקים אשר להם שכל גדול, והעם המה האנשים פשוטים אשר להם שכל קטן וזהו וירא ישראל, המה האנשים אשר להם שכל גדול אשר אין צריכין להאמונה והיראה, ניסים ונפלאות, נמצא לגביהו לא היה חסד למצרים בקריעת ים סוף, רק שהם ראו את החסד שהיה למצרים מה שהם כלים לניסים ונפלאות, שעל ידי זה העם אשר הם בקטנות השכל, שהמה צריכין להאמונה והיראה הניסים והנפלאות, יראו ויפחדו את ה' ויאמינו בה', נמצא

המלאכים יכולים לומר שירה.

ויש לומר שבחינת אמונה זו שהוא
אמונה בפנימיות הלב שנמצא
גם אצל פשוטי העם, נשתרשו בלבם
אצל קריעת ים סוף, כמו שנאמר
ויראו העם את ה' ויאמינו בה' ובמשה
עבדו, וכדברי הקדושת הלוי שכוונת
הפסוק הוא, שאפילו פשוטי העם
האמינו.

ויעזור השי"ת שנוכה לאמונה שלימה
עדי נוכה לגאולה שלימה
בביאת גוא"צ כב"א.

אדם שלמראית עין הינו אפיקורס גמור,
גם הוא מוכן ליהרג בעבור יהדותו,
שכן בפנימיותו הוא מאמין באמונה
שלימה אלא שעבים מכסים אותה.

עוד מסופר עליו כי פעם בעת עריכת
השלחן בליל שבועות צעק בקול
גדול ובהתלהבות אש, כתר יתנו לך
ה' אלוקינו מלאכים המוני מעלה עם
עמך ישראל קבוצי מטה, מטה! מטה!
מטה!, אפילו אנשים שפלים למאוד
שהם מטה, מטה, מטה, אף על פי
כן, כל זמן שאינם אומרים שירה, אין

לע"נ הרבנית

רחמה מידל בת מוהר"ד אלטר זאב ע"ה

הרבנית מקלויזלנד

גלב"ע ב' שבט תשל"ז